

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI I EFEKTÓW PRACY W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2024 WRAZ Z ZESTAWIENIEM POTRZEB

**Uchwała nr LXIII/1006/2023 Rady Miasta Chorzów
z dnia 25 maja 2023 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Chorzowie
na lata 2023 – 2025

Opracował:
Ośrodek Pomocy Społecznej

Zatwierdził:

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Jacek Króliczek

Chorzów, 2025 rok

Spis treści:

1. Podstawa prawna	1
2. Założenia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	3
3. Piecza zastępcza w Mieście Chorzów w 2024 roku	4
4. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej	9
5. Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej	11
6. Realizacja celów Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	12
7. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	25

1. Podstawa prawna

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Chorzowie na lata 2023-2025 został uchwalony uchwałą nr LXIII/1006/2023 Rady Miasta Chorzów w dniu 25 maja 2023r. realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U z 2025r. poz. 49) zwanej dalej „ustawą”. Działania podejmowane w ramach realizacji Programu wynikały z ustawowego obowiązku zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej. Zadania własne powiatu realizowane są za pośrednictwem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którym zgodnie z Zarządzeniem nr OR.38.2022 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 14 lutego 2022r. jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie.

Do zadań własnych powiatu określonych w art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy m. in.:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
2. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
3. organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
4. tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
5. prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
6. organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
7. organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - grup wsparcia,

- specjalistycznego poradnictwa;
- 8. wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9. zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10. wprowadzanie danych do rejestru, aktualizacja i usuwanie;
- 11. kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12. finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Do innych zadań należących do kompetencji Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie wyszczególnionych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należą w szczególności:

1. wytaczanie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych, obowiązkowo w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok (art. 38 ust. 2);
2. przygotowywanie projektów umów z kandydatami spełniającymi warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (art. 55) oraz rodzinami zastępczymi niezawodowymi (art. 54 ust. 1 i 2) w ramach limitu na dany rok kalendarzowy (art. 56) a także zawieranie i rozwiązywanie tych umów w przypadku upoważnienia przez starostę (art. 54 ust. 4 , art. 55);
3. zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich w przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny (art. 57 ust. 1a) lub w innych przypadkach (art. 57 ust. 2);
4. zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich w przypadku gdy w rodzinnym domu dziecka przebywa więcej niż 4 dzieci (art. 64 ust.2);

5. przygotowywanie umów z rodziną pomocową w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka (art.73, art.74, art. 75), w szczególności w okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, o którym mowa w art. 69;
6. wypłacanie wynagrodzeń rodzinom zawodowym i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz rodzinom pomocowym (art. 85);
7. zatwierdzanie Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (art. 145 ust. 4);
8. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych oraz przekazywanie ich w wersji elektronicznej właściwemu wojewodzie (art. 180 pkt. 14);
9. sporządzanie projektów porozumień dotyczących pokrywania wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (art. 191, art. 192);
10. ustalanie opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej - rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze (art. 193 – 196);
11. przekazywanie do Biura Informacji Gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nie ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (art. 180 pkt 15, art. 193 ust. 8);
12. sporządzanie całorocznego sprawozdania z działalności oraz przedstawianie zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust. 5).

2. Założenia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

Celem pieczy zastępczej jest zagwarantowanie dziecku stabilnego środowiska zapewniającego właściwe wychowanie i opiekę na czas intensywnej pracy z rodziną biologiczną ukierunkowanej na powrót dziecka do rodziny lub gdy nie jest to możliwe – dążenie do przysposobienia dziecka. Pobyt w pieczy zastępczej winien zmierzać do przygotowania dziecka do samodzielnego, jak i odpowiedzialnego życia, nabywania umiejętności pokonywania trudności życiowych, nawiązywania oraz podtrzymywania bliskich oraz społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, zdobywania umiejętności społecznych, zaspokajania potrzeb emocjonalnych oraz bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, a także kulturalno – rekreacyjnych.

Celem głównym programu jest tworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne jej formy.

Cel ten został rozwinięty o *pięć celów szczegółowych*, które wskazują na główne obszary działania w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej tj.:

1. Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

3. Podnoszenie jakości sprawowanej opieki przez rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.
4. Rozwój różnorodnych form wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej w sprawowaniu opieki na dziećmi.
5. Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

3. Piecza zastępcza w Mieście Chorzów w 2024 roku

Do jednych z ważniejszych zadań realizowanych w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należało zapewnianie dzieciom opieki zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Do głównych przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej zaliczamy: uzależnienia rodziców (alkohol, środki odurzające i psychotropowe itp.), przemoc domową, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz osadzenie w zakładzie karnym.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności:

- 1) traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, którym nie zabezpieczono rodzinnej opieki zastępczej. Przebywanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej winno mieć charakter przejściowy, ukierunkowany na jego powrót do rodziny naturalnej lub przysposobienie.

W wyniku konfliktu zbrojnego na Ukrainie, do Polski dotarła fala uchodźców, a wśród nich najwrażliwsza grupa – dzieci pozbawione opieki ze strony najbliższych. Rozwiązania systemowe w tym zakresie wprowadzono Ustawą z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W roku 2024 na terenie Miasta Chorzów przebywało 2 dzieci z Ukrainy, które umieszczono w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Ogółem w 2024 roku w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej – zarówno na terenie naszego miasta, jak i poza nim – umieszczono łącznie 160 dzieci pochodzących z Miasta Chorzowa.

Na terenie Miasta Chorzowa w dniu 31 grudnia 2024r. funkcjonowało:

- 7 rodzin zastępczych zawodowych,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
- 3 rodzinne domy dziecka,

Z jedną rodziną zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego zakończono współpracę, a jedną rodzinę zastępczą niezawodową przekwalifikowano na zawodową.

W rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 101 dzieci, w tym:

- 24 w rodzinach spokrewnionych na terenie Miasta Chorzów i 18 na terenie innych miast,
- 20 dzieci w rodzinach niezawodowych na terenie Miasta Chorzów i 11 na terenie innych miast,
- 13 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych na terenie Miasta Chorzów i 2 na terenie innych miast,
- 13 w rodzinnych domach dziecka na terenie Miasta Chorzów.

Na terenie Miasta Chorzowa wg stanu na dzień 31 grudnia 2024r. funkcjonowało:

- 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego
- 1 placówka typu socjalizacyjno-interwencyjnego, w ramach której organizacyjnie wyodrębniono hostel wykorzystywany dla matek z dziećmi mogących czasowo uzyskać schronienie.

Ponadto na zlecenie miasta prowadzone były 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego z 28 miejscami łącznie w Katowicach przy ul. Brynicy 14, w których przebywały dzieci pochodzące z naszego miasta.

W 2024r. umieszczono 59 małoletnich w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym:

- 41 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zlokalizowanych na terenie naszego miasta,
- 9 w placówkach prowadzonych na zlecenie Miasta Chorzów tj. w Katowicach, ul. Brynicy 14,
- 3 w placówce opiekuńczo-wychowawczej zlokalizowanej na terenie innego miasta,

- 6 w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Gliwicach i Interwencyjnym Ośrodku Proadopcyjnym w Częstochowie z uwagi na stan zdrowia uniemożliwiający objęcie opieką w rodzinnej pieczy zastępczej.

W tabeli nr 1 przedstawiono liczbę dzieci umieszczonych w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2022 – 2024 na terenie Miasta Chorzów oraz poza naszym miastem.

Tabela nr 1

		2022	2023	2024
	Ogółem, w tym:	127	145	160
Na terenie Miasta Chorzów	Instytucjonalna piecza zastępcza	42	47	50
	Rodzinna piecza zastępcza	73	72	70
Poza Miastem Chorzów	Instytucjonalna piecza zastępcza	10	13	9
	Rodzinna piecza zastępcza	2	13	31

Analizując dane zawarte w tabeli nr 1 można stwierdzić, że w 2024r. zwiększyła się liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w stosunku do roku poprzedniego o ponad 10%.

W 2024r. liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej utrzymała się na tym samym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego. Natomiast o prawie 19% nastąpił wzrost liczby umieszczonych dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 2 obrazuje rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące na terenie naszego miasta oraz przebywające i umieszczone w nich dzieci w 2024r. pochodzące zarówno z Chorzowa, jak i innych powiatów.

Tabela nr 2

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w 2024r.
Ogółem rodzinne formy pieczy zastępczej:	177	324	70
w tym:			
rodziny zastępcze spokrewnione	99	143	24
rodziny zastępcze niezawodowe	66	94	20
rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2*	18	4
rodziny zastępcze zawodowe	7*	38	9
rodzinny dom dziecka	3	31	13

* *zakończenie działalności jednej rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia i przekwalifikowanie jednej rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinę zastępczą zawodową*

Z danych zawartych w ww. tabeli wynika, że w ciągu roku sprawozdawczego 2024r. na terenie Miasta Chorzów funkcjonowało 177 rodzinnych form pieczy zastępczej. W rodzinach tych przebywało 324 dzieci. 56% rodzin stanowiły rodziny spokrewnione z dzieckiem będąc jednocześnie największą grupą. Rodziny niezawodowe to ponad 37% ogółu, a prawie 7% to rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka.

W rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało ponad 44% dzieci. W rodzinach niezawodowych 29%, a w rodzinach zastępczych zawodowych oraz w rodzinnych domach dziecka prawie 27% dzieci.

W 2024r. w 9 rodzinach zastępczych zawodowych przebywało 56 dzieci, co w przeliczeniu na jedną rodzinę daje ponad 6 dzieci, a w rodzinnych domach dziecka 31 dzieci co daje ponad 10 dzieci. Przez cały 2024r. liczba dzieci przyjmowanych oraz przebywających w rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego oraz w rodzinach zastępczych zawodowych przekraczała dopuszczalną liczbę przewidzianą w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ciągu roku sprawozdawczego 85 dzieci (do 18-tego roku życia) opuściło rodzinne formy pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia tego powody.

Tabela nr 3

Rodzaj rodziny	Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej	2024r.
Spokrewnione	Powróciły do rodziny naturalnej	6
	Umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	6
	Umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	3
	Przekazane do adopcji	0
	Inne powody	1
Niezwodowe	Powróciły do rodziny naturalnej	0
	Umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	7
	Umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	5
	Przekazane do adopcji	2
	Inne powody	2
Zawodowe (w tym pełniące funkcje pogotowia rodzinnego)	Powróciły do rodziny naturalnej	10
	Umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	9
	Umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	6
	Przekazane do adopcji	10
	Inny powód	2
Rodzinne domy dziecka	Powróciły do rodziny naturalnej	7
	Umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej	1
	Umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1
	Przekazane do adopcji	7
	Inny powód	0

Z danych zawartych w Tabeli nr 3 wynika, że w 2024r. 23 dzieci wróciło pod opiekę rodziców, 19 dzieci przekazano do adopcji, 15 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a 23 dzieci umieszczono w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej. W większości zmiana formy pieczy zastępczej dotyczyła dzieci przebywających w rodzinie zastępczej pełniacej funkcje pogotowia rodzinnego, z którą to rodziną zakończono współpracę. Troje dzieci to inny powód umieszczenia tj. śmierć rodzica zastępczego czy zły stan zdrowia.

Osoby pełnoletnie, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w ciągu roku sprawozdawczego 2024r.

Tabela nr 4

Rodzaj rodziny	Powody opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej	2024r.
Spokrewnione	Usamodzielnione: założyły własne gospodarstwo domowe	8
	Powrót do rodziny naturalnej	2
	Nieusamodzielnione	3
Niezawodowe	Usamodzielnione: założyły własne gospodarstwo domowe	3
	Powrót do rodziny naturalnej	0
	Nieusamodzielnione	1
Zawodowe	Usamodzielnione: założyły własne gospodarstwo domowe	1
	Powrót do rodziny naturalnej	0
	Nieusamodzielnione	0
Rodzinne Domy Dziecka	Usamodzielnione: założyły własne gospodarstwo domowe	0
	Powrót do rodziny naturalnej	1
	Nieusamodzielnione	0

Z analizy tabeli 4 wynika, że w 2024r. 19 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą, z czego 12 wychowanków usamodzielniało się, 3 powróciło do rodziny naturalnej, a 4 nadal zamieszkuje z rodziną zastępczą. Za osoby usamodzielnione uznano wychowanków, którzy otrzymali świadczenia na usamodzielnienie, tj. pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz posiadali własne mieszkanie i podjęli zatrudnienie.

W 2024r. w 177 rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 324 dzieci, w tym 65 pełnoletnich wychowanków, tj.:

- w 2 rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – 18 dzieci,
- w 7 rodzinach zastępczych zawodowych – 38 dzieci (w tym 4 pełnoletnich wychowanków),
- w 3 rodzinnych domach dziecka – 31 dzieci, (w tym 1 pełnoletni wychowanek),
- w 66 rodzinach zastępczych niezawodowych – 94 dzieci, (w tym 19 pełnoletnich wychowanków),
- w 99 rodzinach zastępczych spokrewnionych – 143 dzieci, (w tym 41 pełnoletnich wychowanków).

Ogółem w 2024r. w rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 42 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków z orzeczoną niepełnosprawnością, w tym w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka przebywało łącznie 10 dzieci.

4. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej

Tabela nr 5 przedstawia wydatki poniesione w roku 2024 na realizację celów Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej oraz zadań wynikających z zapisów Ustawy z dnia 09 czerwca 2011r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela 5

L.p	Rodzaj świadczenia		wydatki
1.	wydatki na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy	świadczenia obligatoryjne	4 010 563,61 zł
2.	zastępczej na terenie Miasta Chorzów	świadczenia fakultatywne	342 933,00 zł
3.	szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą		18 000,00 zł
4.	wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka, osób do pomocy oraz rodzin pomocowych		1 041 016,53 zł + pochodne
5.	pomoc dla usamodzielnianych wychowanków: pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie	instytucjonalnej pieczy zastępczej	151 882,68 zł
		rodzinnej pieczy zastępczej	373 359,00 zł
6.	wydatki na dzieci przebywające w rodzinnej pieczy	świadczenia obligatoryjne:	1 751 703,21 zł
7.	zastępczej na terenie innych miast	świadczenia fakultatywne:	7 670 zł
8.		wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i osób do pomocy wraz z pochodnymi	88 139,00 zł
9.	konferencja oraz szkolenia dla rodzin zastępczych		26 169,50 zł
10.	superwizje dla rodzin zastępczych		3 520,00 zł

Tabela nr 6 przedstawia rodzaj pozyskanych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na rzecz pieczy zastępczej w roku 2024.

Tabela 6

L.p	Rodzaj	Pozyskana kwota
1.	zwrot kosztów utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych przez miasta ich pochodzenia	926 275,60 zł
2.	dofinansowanie do wynagrodzeń dla rodzinnej pieczy zastępczej w ramach rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu	132 315,00 zł

	rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024r. ustanowionego Uchwałą nr 243 Rady Ministrów z dnia 05 grudnia 2023r.	
3.	dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027 w ramach rządowego programu ustanowionego Uchwałą nr 61 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024r.	77 864,08 zł
4.	dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027 w ramach rządowego programu ustanowionego Uchwałą nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024r.	509 801,20 zł
5.	opłata za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	174 930,81 zł
6.	zwrot nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, odsetki, koszty egzekucji	57 935,27 zł

5. Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej

W instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Chorzów jak i poza nim przebywało w 2024r. 192 dzieci tj:

- w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych przy ul. Brynicy 14 w Katowicach prowadzonych na zlecenie Miasta Chorzów przebywało 35 dzieci,
- w 2 regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych i 1 interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym przebywało 22 dzieci,
- w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Chorzów przebywało 125 dzieci,
- w 3 placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych miast przebywało 10 dzieci.

Tabela nr 7 obrazuje wydatki poniesione przez nasze miasto na utrzymanie chorzowskich dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2024

Tabela nr 7

L.p	Placówka	Wydatki na utrzymanie dzieci w 2024r.
1	Placówki działające na terenie Miasta Chorzów tj.: OWR, POW nr 1, nr 2, nr 3, nr 4, nr 5	6 008 142,14 zł
2	Rodzinny Dom Dziecka nr 1 w Chorzowie	374 877,81 zł
3	Dom „Słoneczna Rodzinka” i Dom „Radość” w Katowicach	1 857 017,20 zł

4	Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie innych miast	529 669,96 zł
5	Regionalne Placówki Opiekuńczo-Terapeutyczne (Gliwice, Bytom) i Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Częstochowie	1 638 420,36 zł

6. Realizacja celów Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

Cel główny: Tworzenie warunków do skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne jej formy

Cel szczegółowy nr 1: Plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1.	Promowanie pieczy zastępczej w środowisku lokalnym	W roku 2024r. prowadzona była Kampania na rzecz poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinny dom dziecka. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej podejmowali szereg aktywnych działań mogących przynieść zamierzone rezultaty. Zaliczamy do nich nawiązanie współpracy z: 1. sieciami sklepów wielkopowierzchniowych na terenie miasta Chorzów tj. Biedronka, Netto, Lidl, Kaufland, gdzie zostały rozwieszone plakaty i pozostawione ulotki 2. instytucjami tj. Powiatowym Urzędem Pracy w Chorzowie, Urzędem Miasta Chorzów, Sądem Rejonowym w Chorzowie, umieszczenie ogłoszeń na stronach internetowych oraz rozwieszone plakaty i pozostawione ulotki 3. mediami lokalnymi: a) umieszczenie artykułu w „Chorzowianinie”, gazетка Wiadomości Spółdzielcze CHSM Chorzów b) udzielenia wywiadu w radio Eska, które rozpropagowało go po innych stacjach m. in.

		RMF FM, ZET, Anty Radio c) udzielenie wywiadu w dniu 13 marca 2024r. i jego emisja przez TVP 3 jako felieton pt. „Brak rodzin zastępczych” 4. poradniami zdrowia, szkołami, Domami Kultury. W wyniku powyższych działań wiele osób nawiązało kontakt telefoniczny, odwiedziło siedzibę Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie celem uzyskania bliższych informacji w powyższym temacie. Ponadto w czerwcu 2024r. zorganizowano cykl spotkań w ramach „Dni Otwartych Rodzicielstwa Zastępczego”, które odbywały się w godzinach popołudniowych w MDK „Batory”, MDK przy ul. Lompy, CPS, CIS, CIM. Podczas tych spotkań mieszkańcy miasta mieli możliwość uzyskania od pracowników Działu Pieczy Zastępczej wszelkich informacji na temat rodzicielstwa zastępczego, a także rozmowy z rodziną zastępczą zawodową i prowadzącymi rodzinny dom dziecka. W siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chorzowie na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej zamieszczone były informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz wykaz niezbędnych dokumentów, jakie należy złożyć, aby zostać rodziną zastępczą. Plakaty i ulotki były dostępne w siedzibie tut. Ośrodka, jak i jednostkach mu podlegających. Pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej udzielali na bieżąco w ww. zakresie informacji wszystkim osobom zainteresowanym.
2.	Zwiększanie liczby rodzinnych form pieczy zastępczej	Na skutek działań promocyjnych dwie rodziny zgłosiły chęć podjęcia współpracy w zakresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (niespokrewnionej). W roku 2024 w procesie diagnostyczno-kwalifikacyjnym na szkolenia skierowano: - 9 osób na rodzinę niezawodową, w tym: 2 małżeństwa i 5 osób samotnych;

		- 1 rodzinę niezawodową na rodzinę zastępczą zawodową; - 1 rodzinę zastępczą niezawodową na prowadzących rodzinny dom dziecka; - 1 rodzinę zastępczą zawodową na prowadzących rodzinny dom dziecka. Szkolenia prowadzone były przez Śląski Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa” w Bytomiu przy ul. Chrzanowskiego 17, z którym została zawarta umowa - zlecenie na przeprowadzenie ww. szkoleń. W 2024r. wydano 4 osobom zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia oraz spełnienie warunków do sprawowania pieczy zastępczej. W programie przewidziano również utworzenie w 2024r. 1 nowej rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodzinnego domu dziecka, 2 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 specjalistycznej. Jedną rodzinę zastępczą niezawodową przekwalifikowano na rodzinę zastępczą zawodową, z którą zawarto umowę - zlecenie. Nie było możliwości realizacji całości założeń na rok 2024 z uwagi na brak kandydatów do pełnienia tych funkcji.
3.	Pomoc w zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla prowadzących rodzinny dom dziecka i rodzin zastępczych zawodowych	Zapewniano całoroczną pomoc finansową na pokrycie kosztów utrzymania 7 lokali mieszkalnych i 5 domów jednorodzinnych zawodowym rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka. Celem zapewnienia lepszych warunków mieszkaniowych sfinansowano również koszty niezbędnego remontu w zajmowanych lokalach mieszkalnych dla dwóch rodzin prowadzących rodzinny dom dziecka.

Cel szczegółowy nr 2:
Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Lp.	Zadania	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działań zmierzających do przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej	W trakcie posiedzeń zespołów okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz wizyt rodziców biologicznych w Ośrodku Pomocy Społecznej, Dziale Pieczy Zastępczej były prowadzone rozmowy mobilizujące i motywujące celem przejęcia opieki nad dziećmi. Udzielano wsparcia i porad w tym zakresie. Umożliwiano jak najczęstsze kontakty dzieci z ich rodzicami celem pogłębiania więzi rodzicielskich m.in. poprzez możliwość urlopowania do domu rodzinnego. Nawiązywano kontakt z dalszą rodziną dziecka celem ustalenia możliwości przejęcia przez nią opieki w formie rodziny zastępczej. Celem pozyskania miejsc dla dzieci i przeniesienia ich z instytucjonalnej pieczy zastępczej do rodzinnej pieczy zastępczej prowadzona była kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Ponadto, poprzez korespondencje, podejmowano działania nawiązania współpracy z innymi PCPR/OPS/MOPS zmierzające do umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej poza Chorzowem.
2.	Wspieranie pełnoletnich wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w procesie usamodzielnienia	Pełnoletni wychowankowie przebywający w instytucjonalnej pieczy zastępczej objęci zostali wsparciem pracowników placówki, w której przebywali oraz pracownika tut. Ośrodka przy sporządzaniu indywidualnych programów usamodzielnienia, których sporządzono 9. Pracownik tut. Ośrodka brał udział w spotkaniach w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na okoliczność oceny sytuacji pełnoletnich wychowanków w nich przebywających, gdzie ustalano plan pomocy w ich procesie usamodzielnienia.

Cel szczegółowy nr 3: Podnoszenie jakości sprawowanej opieki przez rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1.	Podejmowanie działań sprzyjających profesjonalizacji rodzinnych form pieczy zastępczej	27 listopada 2024 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Chorzowie przy ul. Lompy 13 odbyła się konferencja dla rodzin zastępczych. Środki finansowe na zorganizowanie powyższego uzyskano w ramach realizacji lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu – wspieranie działań informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych na rzecz pieczy zastępczej w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny z problemem alkoholowym. Podczas konferencji zostało przeprowadzone szkolenie dla jej uczestników, przez trenera, który wygłosił wykład pod tytułem „Otoczyć się kocem wyrozumiałości”. Praca nad uzależnieniami w podejściu skoncentrowanym na rozwiązaniach. W spotkaniu wzięło udział 46 rodziców zastępczych. W dniach 07 listopada 2024 r. i 21 listopada 2024r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych z terenu miasta Chorzowa pod tytułem „Rodzic Nie – Zastąpiony”. W czasie spotkań rodzice zastępczy mieli okazję poszerzyć swoją wiedzę, w jaki sposób wspierać swoje dzieci w rozwoju emocjonalno-społecznym. Uczyli się w jaki sposób budować prawidłowe komunikaty oparte na szacunku, zrozumieniu i otwartości, a także nabyli wiedzę, gdzie można szukać pomocy w różnych trudnych sytuacjach życiowych. Następnie dnia 25 listopada 2024r. zostało przeprowadzone jednodniowe szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka pt. – „Uczenie się nowych umiejętności

		w rodzinach z wykorzystaniem metody – „Kids Skills”. Szkolenie składało się z dwóch części. Pierwsza część wykład na temat metody „Kids Skills” – pracy z dziećmi z rodzin zastępczych, pochodzących z biologicznych rodzin z problemem alkoholowym. Druga część poświęcona była na studium przypadku dziecka z zaburzenia emocjonalnymi oraz odpowiedzi na pytania uczestników.
2.	Wsparcie rodzin zastępczych w realizacji ich funkcji	Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, gromadził i przekazywał odpowiednio rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka informacje wraz z dokumentacją dotyczącą dziecka, a związaną z jego przyjęciem do rodzinnej pieczy zastępczej tj.: 1. informacje o sytuacji prawnej dziecka, 2. szczegółowe informacje o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, 3. odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica, 4. orzeczenie sądu, 5. dokumentację o stanie zdrowia, w tym kartę szczepień, 6. dokumenty szkolne w szczególności świadectwa szkolne, 7. diagnozę psychofizyczną dziecka, 8. plan pracy z rodziną. W 2024r. skompletowano dokumentację dla 70 dzieci przyjętych do rodzinnej pieczy zastępczej i dla 59 dzieci celem ich umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Celem zapewnienia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku przeprowadzenia niezbędnych badań lekarskich rodziny zastępcze przede wszystkim korzystały ze świadczeń zdrowotnych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

	W przypadku konieczności pilnego ich zdiagnozowania, a odległych terminów wizyt u lekarzy specjalistów przyjmujących w ramach publicznej służby zdrowia, prowadzący rodzinny dom dziecka oraz rodzina zastępcza korzystali z pełnopłatnej pomocy lekarzy specjalistów. Sytuacje te w szczególności dotyczyły dzieci chorych, niepełnosprawnych oraz nowo przyjętych do rodziny, a których stan zdrowia został zaniedbany przez rodziców. Pracownicy zespołu do spraw pieczy zastępczej w ramach posiadanej wiedzy informowali na bieżąco prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodziny zastępcze o miejscach, w których można diagnozować dzieci przez lekarzy specjalistów. W myśl przepisów ustawy z 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 13 osobom pełniącym funkcję rodzin zastępczych zawodowych i prowadzącym rodzinne domy dziecka wypłacano miesięczne wynagrodzenia. Ponadto w rodzinach tych zatrudnionych było 12 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, którym również wypłacono uposażenie. Przepisy cytowanej ustawy dają możliwość rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka skorzystania z urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni w ciągu roku. W związku z powyższym w 2024r. 1 rodzinny dom dziecka oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa skorzystali z tej formy wsparcia. Na czas ich urlopu zatrudniono rodziny pomocowe, których zadaniem było objęcie opieką dzieci przebywających w pieczy rodzinnej. Rodziny pomocowe otrzymały z tego tytułu stosowne wynagrodzenie. W 2024r. roku brak było kandydatów na pełnienie funkcji rodziny pomocowej, dlatego też to 1 rodzina zastępcza zawodowa i 1 prowadzący rodzinny dom dziecka pełnili
--	---

		tę funkcję.
3.	Wspieranie działań sprzyjających integracji środowiska rodzin zastępczych.	W Ośrodku Pomocy Społecznej w okresie od lutego 2024r. do grudnia 2024r. zostały zorganizowane spotkania superwizyjne dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Przekazywana wiedza miała na celu zapobieganie wypaleniu w pełnieniu powierzonych funkcji oraz wzmocnienie umiejętności i komunikacji w relacjach z otoczeniem. Spotkania zwiększyły świadomość uczestników i pozwoliły na lepsze radzenie sobie z sytuacjami kryzysowymi pojawiającymi się w opiece nad dziećmi.

Cel szczegółowy nr 4:
Rozwój różnorodnych form wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej w sprawowaniu opieki nad dziećmi

Lp	Zadania	Wskaźniki
1.	Organizowanie poradnictwa dla rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka	Z poradnictwa psychologicznego i konsultacji psychologa zatrudnionego w zespole do spraw pieczy zastępczej w 2024r. skorzystało 149 rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinne domy dziecka – udzielono 447 porad. Mając na uwadze zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze dostępu do specjalistycznego poradnictwa, na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej znajduje się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej. Osoby mogły skorzystać z poradnictwa prawnego poprzez: uzyskanie informacji w zakresie obowiązującego prawa, a szczególnie w zakresie prawa rodzinnego w sprawach związanych z: • wykonywaniem władzy rodzicielskiej, • ustaleniem kontaktów z dzieckiem, • uzyskaniem alimentów na dzieci. Pomocy udzielali również pracownicy zespołu do spraw pieczy zastępczej. Pomoc obejmowała zarówno szczegółową informację, jak i sporządzanie pism

		procesowych.
2.	Pomoc rodzinom zastępczym w kontaktach dzieci z rodzicami biologicznymi	W dużej części kontakty rodziców z dziećmi odbywały się w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka. Ponadto jedna z rodzin zastępczych zawodowych dysponowała lokalem, w którym mogły się one odbywać. W razie konieczności kontakty rodziców z dziećmi mogły odbywać się w obecności koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i psychologa na terenie tut. Ośrodka.
3.	Pomoc rodzinom w przygotowaniu dzieci do procesu adopcyjnego, oraz do powrotu pod opiekę rodziców biologicznych	Pracownicy zespołu pieczy zastępczej na okoliczność powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych współpracowali z asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym oraz kuratorem sądowym, a także przedstawicielami placówek edukacyjnych. Spotkania odbywały się cyklicznie tj. w sprawie dziecka do 3 roku życia co 3 miesiące, a powyżej – co 6 miesięcy, na posiedzeniach zespołu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej. Spotkanie są również organizowane w dowolnym czasie z chwilą wystąpienia takiej potrzeby. Z chwilą pozbawienia rodziców władzy rodzicielskiej tut. Ośrodek w 2024r. współpracował z Publicznym Ośrodkiem Adopcyjnym w Katowicach oddział w Rybniku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami istnieje obowiązek zgłaszania każdego dziecka z uregulowaną sytuacją prawną. W roku sprawozdawczym zgłoszono takich dzieci 31. Do karty zgłoszeniowej dzieci dołączana była ich pełna dokumentacja. W przypadku gdy dziecko przebywało w rodzinie spokrewnionej ww. Ośrodek podejmował decyzję o odstąpieniu od prowadzenia procedury adopcyjnej. Pracownicy oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracując z sądami sporządzili i przekazali do sądów:

		1. 37 ocen rodziny zastępczej, 2. 429 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, 3. 35 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą, 4. 35 opinii psychologicznych w oparciu o testy profilu osobowości, testy kompetencji wychowawczych i umiejętności rodzicielskich, 5. 36 pozwów o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto pracownicy brali udział w rozprawach sądowych w Sądzie Rejonowym w Chorzowie na okoliczność zasądzenia alimentów, wydania zarządzeń opiekuńczych, pozbawienia władzy rodzicielskiej czy ustalenia kontaktów rodziców z dzieckiem.
4.	Kompleksowe wsparcie i pomoc rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka.	Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Ośrodku Pomocy Społecznej wykonuje Zespół do spraw pieczy zastępczej. W skład zespołu wchodziło: 2 starszych specjalistów pracy socjalnej, pracownik socjalny, 4 starszych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psycholog. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmowali wsparciem rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze zawodowe oraz rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe. W roku 2024 opieką koordynatora objęto 3 rodzinne domy dziecka i 9 rodzin zastępczych zawodowych oraz 24 rodziny zastępcze spokrewnione i 22 rodziny zastępcze niezawodowe. Pod opieką tych rodzin pozostawało 153 dzieci i pełnoletnich wychowanków. Natomiast 2 specjalistów pracy socjalnej i pracownik socjalny wykonywało zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do pozostałych rodzin zastępczych i objęli wsparciem 83 rodziny zastępcze spokrewnione i 41 rodzin zastępczych niezawodowych. Pod opieką tych rodzin pozostawało 154 dzieci

		i pełnoletnich wychowanków. Pracownicy zespołu do spraw pieczy zastępczej dokonywali ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Oceny te sporządzane były po przeprowadzeniu wizyty w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej i osób prowadzących rodzinne domy dziecka. W większości oceny sytuacji dzieci sporządzone były na zorganizowanych przez pracowników posiedzeniach zespołu, w których uczestniczyli m. in. rodzice dzieci, rodziny zastępcze lub prowadzący rodzinne domy dziecka, przedstawiciel szkoły, kurator sądowy, asystent rodziny, pracownik socjalny lub inne osoby, którym znana była sytuacja dziecka. Dokonane oceny sytuacji dzieci wraz z wnioskami dotyczącymi zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej przekazywane były do sądu co 6 miesięcy, a w przypadku dzieci do 3 lat co 3 miesiące. W razie konieczności przeprowadzane były częściej niż wymaga ustawodawca. Pracownicy zespołu opracowywali również plany pomocy dzieciom przyjętym do rodzin zastępczych, których celem jest określenie kierunków działań na rzecz powrotu dziecka pod opiekę rodziców. Takie plany zostały sporządzone 70 dzieciom. Na rok przed ukończeniem pełnoletności dla 11 wychowanków został wyznaczony opiekun usamodzielnienia. Najczęściej był to rodzic zastępczy, a także pracownik tut. Ośrodka. Natomiast z 16 wychowankami, na miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności, sporządzono indywidualny programu usamodzielnienia przy udziale pracownika socjalnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i opiekuna programu.
5.	Udzielanie pomocy finansowej rodzinom zastępczym oraz	W 2024r. na terenie miasta w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 324 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków. Rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy

	prowadzącym rodzinne domy dziecka	dziecka, w których przebywali wychowankowie zostały wypłacone świadczenia pieniężne w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj.: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (pełnoletniego wychowanka) przebywającego w rodzinie zastępczej, dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka, dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo, środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzonym rodzinny dom dziecka, środki finansowe na pokrycie innych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.
--	--	---

Cel szczegółowy nr 5: Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej		
Lp	Zadania	Wskaźniki
1.	Udzielanie pomocy usamodzielnianym wychowankom	W 2024r. 19* pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinną pieczę zastępczą, z tego 12 wychowanków założyło własne gospodarstwo domowe, 3 powróciło do rodziny naturalnej, a 4 pozostało nie usamodzielnionych. Natomiast z instytucjonalnej

		pieczy zastępczej usamodzielniało się 6* wychowanków, gdzie 4 wychowanków założyło własne gospodarstwo domowe, a 2 powróciło do rodziny naturalnej. W 2024r. wypłacono 79 usamodzielnianym wychowankom środki finansowe, w tym z przeznaczeniem na: 1. pomoc na kontynuowanie nauki dla: a) 44 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej b) 24 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej 2. pomoc na usamodzielnienie dla: a) 14 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej b) 1 wychowanka instytucjonalnej pieczy zastępczej 3. pomoc na zagospodarowanie dla: a) 11 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej b) 4 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pomoc na usamodzielnienie i pomoc na zagospodarowanie wychowankowie przeznaczyli na remont mieszkania oraz zakup sprzętu gospodarstwa domowego niezbędnego do jego wyposażenia oraz pomocy naukowych(laptop, drukarka itp.) niezbędnych do nauki i podjęcia zatrudnienia. <i>*za osoby usamodzielnione uznaje się wychowanków, którzy otrzymali świadczenia na usamodzielnienie, tj. pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz posiadali własne mieszkanie i podjęli zatrudnienie.</i>
2.	Udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom w realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia	Pracownik działu pieczy zastępczej oraz psycholog motywowali wychowanków do ukończenia podjętej nauki i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Udzielano również wsparcia i pomocy w sprawach mieszkaniowych, zawodowych, edukacyjnych, zdrowotnych itp. podczas wizyt w miejscu zamieszkania, jak i w tut. Ośrodku. Wychowankowie otrzymywali informacje do jakich instytucji mogą się zgłaszać celem otrzymania stosownego wsparcia oraz kierowano informacje o usamodzielnianych wychowankach do Wydziału Zasobów Lokalowych Urzędu Miasta Chorzów.

3.	Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Psycholog zatrudniony w tut. Ośrodku Dziale Pieczy Zastępczej na bieżąco udzielał usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej wsparcia psychologicznego. Nawiązywał kontakt z pedagogiem szkolnym celem podjęcia wspólnych działań na rzecz wychowanka. Pracownik informował i kierował wychowanków do prawników udzielających porad w ramach bezpłatnej pomocy prawnej, przyjmujących strony w tut. Ośrodku. W kwestii podjęcia zatrudnienia pracownik motywował wychowanków do podjęcia współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, gdzie mieli możliwość uzyskania wsparcia doradcy zawodowego.
4.	Zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych	6 wychowankom zostało udzielone wsparcie i pomoc w skompletowaniu dokumentów celem złożenia wniosku o lokal mieszkalny z zasobów Miasta Chorzów. Dwóm niepełnosprawnym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej udzielono pomocy w uzyskaniu schronienia poprzez skierowanie do mieszkania treningowego.

7. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

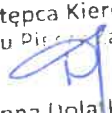
Zakres potrzeb w ramach powierzonych zadań związanych z pieczą zastępczą na terenie naszego miasta pozostaje niezmienny, lecz wymaga dostosowania do obecnych realiów i wprowadzenia możliwych do realizacji rozwiązań :

1. z uwagi na znacznie zwiększoną ilość dzieci, które wymagają natychmiastowego umieszczenia w pieczy zastępczej nadal zachodzi konieczność zatrudnienia nowych rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka w formie rodzinnej i instytucjonalnej;
2. pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe (w tym specjalistyczne) i prowadzących rodzinne domy dziecka;
3. zapewnienie środków finansowych na prowadzenie kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego;
4. utworzenie dla dzieci wymagających szczególnej opieki lub mających trudności w przystosowaniu do życia w rodzinie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego;

5. utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
6. zapewnienie środków finansowych na:
 - a) świadczenia dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka,
 - b) zwiększenie wynagrodzeń dla rodzin zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych,
 - c) wynagrodzenia dla osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zatrudnionych w rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych zawodowych;
 - d) pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą specjalistycznego poradnictwa, terapii, szkoleń i superwizji;
7. zwiększenie zatrudnienia w Dziale Pieczy Zastępczej w związku z koniecznością realizacji zwiększanej ilości zadań administracyjno-statystyczno-finansowych,
8. zapewnienie środków finansowych na świadczenia dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej;
9. stworzenie mieszkania treningowego dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą oraz środków finansowych na ich powstanie i utrzymanie;
10. zapewnienie mieszkań dla nowo powstałych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka;
11. zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc w przedszkolach dla dzieci z pieczy zastępczej blisko miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, w ciągu całego roku;
12. zapewnienie dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej dostępu do diagnostyki i leczenia specjalistycznego w możliwie najkrótszym czasie.

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Teresa Gabor

Zastępca Kierownika
Działu Pieczy Zastępczej

Iwona Dolańska